

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

בג"ץ 869/12

לפני: כבוד השופט ס' גיוראן
כבוד השופט י' עמית
כבוד השופט נ' סולברג

העותרים: 1. פלוני
2. הוועד הציבורי נגד עינויים בישראל

נגד

המשיבים: 1. היועץ המשפטי לממשלה
2. המחלקה לחקירות שוטרים
3. פלוני
4. פלוני

התנגדות לצו על תנאי

תאריך הישיבה: א' באדר התשע"ז (27.02.2017)

בשם העותרים: עו"ד אפרת ברגמן-ספיר, עו"ד איאד ראבי
ועו"ד חליל זהר

בשם המשיבים 1-2: עו"ד יצחק ברט
בשם המשיבים 3-4: עו"ד אור תמיר

פסק-דין

עניינה של העתירה המתוקנת שבפנינו בבקשת העותרים להתערב בהחלטת המשיבים 1-2 לסגור את תיק החקירה בתלונתו של העותר 1 (להלן: העותר) בעילה של חוסר ראיות.

1. במסגרת העתירה טוען העותר למסכת קשה של התעללות גופנית ואף מינית שנעשתה בו בעת ששהה במשמורת חוקית בתחנת המשטרה במעלה אדומים בתחילת חודש נובמבר 2007, וכי המשיבים 3-4 נטלו חלק בהתעללות זו.

הדברים נבדקו על ידי המחלקה לחקירות שוטרים (להלן: מח"ש), ובסופה של בדיקה הגיע המשיב 1 למסקנה כי חומר הראיות אינו מגבש סיכוי סביר להרשעה.

2. בתיק זה קיימנו מספר דיונים וניתן צו על תנאי. לסופו של יום, שוכנענו כי אכן חומר הראיות נבחן בצורה יסודית, מספר פעמים, הן על ידי מח"ש, הן על ידי מחלקת עררים בפרקליטות המדינה, הן על ידי המשנה לפרקליט המדינה והן על ידי פרקליט המדינה, וכי רשויות אכיפת החוק פעלו נמרצות כדי לרדת לחקר האמת בתיק והשקיעו משאבים ומאמצים רבים לשם כך. משכך, הרי שלגבי עיקר העתירה מצאנו כי אין מקום לסטות מההלכה לפיה אין דרכו של בית משפט זה להתערב בשיקול דעתן של רשויות התביעה בהערכת דיות הראיות (לאי התערבות בשיקול דעת התביעה בנושאים שונים כמו העמדה לדין, עילת סגירת תיק או חתימת הסדר טיעון ראוי, לדוגמה, בג"ץ 3922/14 הוועד הציבורי נגד עינויים נ' היועץ המשפטי לממשלה - פרקליטות המדינה (29.12.2015); בג"ץ 6213/14 ארגמן נ' משטרת ישראל (1.2.2016); בג"ץ 6711/16 בני משפחת המנוח מיכאל מנשרוב נ' פרקליטות מחוז תל אביב (9.11.2016); בג"ץ 69/15 גדג' נ' משטרת ישראל (5.1.2016)).

3. עם זאת, מצאנו לקבל את העתירה באופן חלקי, אך ורק לגבי המשיב 4 ואך ורק לגבי האפיזודה הנטענת על ידי העותר, ולפיה המשיב 4 הטיל את מימיו עליו במכוון ועל מנת להשפילו. בהקשר זה נציין כי בנוסף לעדותו של העותר עצמו, בתרגיל חקירה שבוצע לעותר ולבן דודו שנעצר עמו, סיפר העותר לבן דודו, מבלי לדעת שהוא מוקלט, כי "הריח של השתן מאוד מגעיל ... הרג אותנו ... טוב שלא נתנו לי לשתות את זה ... משתינים בתוך שקית ושם לך את זה על הראש ..." (ואולם יצוין כי העותר סיפר לבן דודו דברים נוספים באותה שיחה, שנתבררו כבלתי נכונים).

המשיב 4 הכחיש לחלוטין את האפיזודה של הטלת השתן לאורך כל חקירותיו, אך לאחר שנעצר ונאמר לו בתרגיל חקירה כי ה-DNA שלו נמצא על בגדיו של העותר, סיפר בהודעתו מיום 11.3.2008 כי אירוע חריג אכן התרחש. לגרסתו, לאחר שלקח את העותר לשירותים, כשהעותר אזוק ומכוסה עיניים, ולאחר שהעותר עשה את צרכיו, הוא ביקש מהעותר לעמוד לשמאלו על מנת שיוכל גם הוא להטיל את מימיו. הוא הורה לעותר להתכופף כדי שיהיה לו "יתרון יחסי כדי להשתלט עליו אם צריך", ואף ביקש ממנו לרדת על ברכיו, ואז החל להטיל את מימיו. לפתע העותר עשה תנועה חדה שהפתיעה אותו ומשכך הסתובב אל העותר במהירות ותפס אותו "בכל חלקי גופו", ובמהלך האירוע, ככל הנראה טפטפו טיפות שתן על העותר, וזו אולי הסיבה שהשתן שלו נמצא על בגדי העותר. כאשר נשאל המשיב 4 על ידי חוקריו מדוע נמנע עד כה, במשך שלושה חודשים, לדווח על המקרה, השיב שלא עשה כן כיוון שמדובר ב"פדיחה בשבילי לספר לממונים שלי את הסיטואציה המביכה בשירותים".

יתכן וניתן לראות בדברים אלו של המשיב 4 ראשית הודאה, יתכן שהמשיב 4 שיקר נוכח תרגיל החקירה שבוצע לו. זאת איננו יכולים לדעת, אך אנו סבורים כי דווקא בהינתן גרסתו של המשיב 4 ראוי להעמיד לבחינה של בית המשפט (ולא נעלמו מעינינו גרסאותיו השונות של העותר עצמו לגבי האפיזודה הנטענת).

4. משכך, אנו דוחים את העתירה ככל שהיא מתייחסת למשיב 3, ודוחים את עיקר העתירה ככל שהיא מתייחסת למשיב 4, אך מקבלים באופן חלקי את העתירה במובן זה שתבוטל החלטת המשיב 1 לדחות את הערר שהגיש העותר על החלטת מח"ש לסגור את תיק החקירה בתלונתו ככל שהיא מתייחסת לאפיזודה הנטענת לפיה המשיב 4 הטיל עליו את מימיו במכוון, ואנו מורים למשיב 1 להעמיד לדין את המשיב 4 על מעשים אלה.

5. לאור התוצאה אליה הגענו, אין צו להוצאות.

ניתן היום, ב' באדר התשע"ז (28.2.2017).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

ש ו פ ט